

C152 – LEE22

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2005-2006

16 februari 2006

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU EN NATUUR, LANDBOUW, VISSERIJ EN
PLATTELANDSBELEID EN RUIMTELIJKE ORDENING EN ONROEREND ERFGOED

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Vera Dua tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de recente meetresultaten van bodemresiduwaarden in het kader van de mestproblematiek	1
Vraag om uitleg van de heer Eloi Glorieux tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de versnelde afbouw van de meest luidruchtige vliegtuigen	6
Vraag om uitleg van mevrouw Hilde Eeckhout tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, en tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de afschaffing van de visverloven in het kader van de administratieve vereenvoudiging van de sportvisserij	8
Vraag om uitleg van de heer Bart Martens tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over huishoudelijke afvalinzameling	10
Vraag om uitleg van de heer Rudi Daems tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de ontwikkeling van een logistiek centrum in Wilbroek naast en mogelijk op een bestaand asbeststort in het licht van nieuwe onderzoeksgegevens	11

Voorzitter: de heer Patrick Lachaert

Vraag om uitleg van mevrouw Vera Dua tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de recente meetresultaten van bodemresiduwaarden in het kader van de mestproblematiek

De voorzitter: Mevrouw Dua heeft het woord.

Mevrouw Vera Dua: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de aanleiding voor mijn vraag is het rapport van de Vlaamse Landmaatschappij, waarin de resultaten staan van een hele reeks nitraat-residumetingen. Het is een interessant rapport, want wat in de bodem achterblijft aan nitraten is een maat voor de mogelijke uitspoeling naar het oppervlaktewater.

Het rapport geeft een beeld van de algemene toestand van de nitraatopslag in de bodem. Er werd ook een onderscheid gemaakt tussen kwetsbare en niet-kwetsbare gebieden en tussen gebieden met en gebieden zonder versoepelde uitrijregeling. Het is een interessant rapport, op basis waarvan we een aantal conclusies kunnen trekken.

Mijnheer de minister, u weet dat we in kwetsbare gebieden normaal gehouden zijn aan de norm van 170 kilogram stikstof per hectare. De derogatie die nu ter discussie voorligt – want ik denk dat het nog altijd niet is goedgekeurd – verhoogt de norm tot 230 kilogram stikstof per hectare. Voor de debatten op Europees niveau is het interessant dat wordt nagegaan wat het effect is van de derogatie.

De controle werd uitgevoerd in het kader van de Europese vereisten, die stellen dat een bepaald percentage van de percelen gecontroleerd moet worden. Mijnheer de minister, ik wil zijdelings ook opmerken dat ook over de referentiewaarde van 90 kilogram nitraatstikstof per hectare nog discussie bestaat, want deze waarde werd steeds als te hoog beschouwd. Het antwoord op de vraag wat we moeten doen met de 90 kilogram NO₃-N per hectare zal mogelijk een van de conclusies zijn. In het Mestdecreet staat dat deze referentiewaarde aangepast moet worden, wat trouwens al twee of drie jaar geleden moest gebeuren.

De resultaten zijn vrij verontrustend. Op 59 percent van de percelen werd de vrij hoge referentiewaarde van 90 kilogram per hectare overschreden. Dat is nogmaals een bevestiging dat de situatie in Vlaanderen niet schitterend is. Het valt vooral op dat de hoge waarden worden vastgesteld bij maïs en winter-tarwe.

De conclusies van de VLM zijn niet opmerkelijk, want iedereen kent de situatie, maar wel to the point. Mijnheer de minister, de conclusies zeggen iets over de responsabilisering, waar u terecht veel belang aan hecht, maar waarvoor nog zeer veel werk aan de winkel is.

Het is best mogelijk dat een landbouwer op bedrijfsniveau in orde is, omdat hij zeer goed weet dat hij voor suikerbieten best onder de maximumwaarde blijft, want een overschrijding is niet goed voor de suikerbiet, maar op maïsvelden, die tegen veel bestand zijn, wordt de mest gedumpt. Dat blijkt duidelijk uit de resultaten. Hetzelfde geldt gedeeltelijk ook voor wintertarwe.

Ook het onderscheid tussen kwetsbare en niet-kwetsbare gebieden is interessant. We zien dat men zich in de kwetsbare gebieden toch wat inhoudt. Dat is een argument om te stellen dat de aanduiding van heel Vlaanderen als kwetsbaar gebied gunstige effecten kan hebben op het vlak van de mentaliteit, want men is zich bewust van het feit dat daar iets voorzichtiger te werk moet worden gedaan.

Mijnheer de minister, uit de resultaten blijkt tot slot duidelijk dat de verstrenging van de uitrijregeling, die werd doorgevoerd in 2000 of 2001, wel degelijk effect heeft gehad. Dat was een van de redenen waarom de resultaten toen spectaculair verbeterd waren. Het versoepelen van de uitrijregeling is echt nefast voor de kwaliteit van ons oppervlaktewater. Dat is normaal, want als de gewassen van het veld zijn, mest wordt aangebracht en alles open en bloot blijft liggen, wordt het alleen maar uitgespoeld. Het verstrengen van de uitrijregeling is een fundamenteel aspect van een goed mestbeleid. Mijnheer de minister, ik ben benieuwd naar uw conclusies in dat verband.

Mijnheer de minister, welke globale conclusies trekt u uit de resultaten? Is de Europese Commissie al op de hoogte gesteld van deze resultaten? Ik heb gehoord dat u regelmatig contact hebt met de Europese Commissie om het dossier snel vooruit te laten gaan en zo vlug mogelijk te kunnen doen wat de Commissie vraagt, namelijk het afbakenen van heel Vlaanderen als kwetsbaar gebied.

Mijnheer de minister, ik ben nieuwsgierig wat de Europese Commissie concludeert uit deze gegevens. Indien de Commissie nog niet op de hoogte werd gebracht van deze gegevens, wil ik vragen of u dat wel gaat doen. Het is de bedoeling dat u een open debat voert met de Europese Commissie. Ik verwacht dat u dat ook doet in het kader van de besprekingen over de mestproblematiek.

Welke conclusies trekt u voor de uitrijregeling? Ook dat is belangrijk.

Mijnheer de minister, normalerwijs verliest een landbouwer de derogatie als hij in kwetsbaar gebied de referentiewaarde overschrijdt. Wat gaat u daarmee doen, want ik vind dat toch een rare manier van werken?

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Mevrouw Dua, ik wil toch enkele kanttekeningen plaatsen bij uw vraag en aansluitend enkele vragen te stellen aan de minister. Ik stel me in de eerste plaats de vraag waar u deze cijfers hebt gehaald, mevrouw Dua.

Mevrouw Vera Dua: Ze staan op de website.

Mevrouw Tinne Rombouts: Mevrouw Dua, in uw vraag stelt u dat de resultaten bekend zijn gemaakt, maar ik heb ze niet dadelijk gevonden in publieke documenten. Na lang zoeken heb ik gevonden dat de gegevens in het ontwerpverslag staan van de Stuurgroep Vlaamse Mestproblematiek van 31 januari 2006. Mijn eerste vraag aan de minister is dan ook hoe de cijfers die mevrouw Dua heeft vermeld, zijn bekendgemaakt.

Als landbouwingenieur, mevrouw Dua, weet u ongetwijfeld dat u in uw conclusies nogal kort door de bocht gaat. U vraagt niet aan de minister of de verschillen die u vermeldt, wel significant verschillend zijn. U stelt zich geen vragen over de gevolgde methodiek. U stelt zich evenmin de vraag of de staal-

name wel representatief is voor de conclusies die u zo graag wilt trekken.

Mevrouw Vera Dua: Ik heb het grootste vertrouwen in de administratie van de minister. Als de minister een opdracht geeft, dan vermoed ik dat die perfect wordt uitgevoerd. Ik heb vertrouwen in de Vlaamse Landmaatschappij.

Mevrouw Tinne Rombouts: Ik hoop dat u zich als wetenschapper toch de genoemde vragen stelt. Verder in het ontwerpverslag van de Stuurgroep Vlaamse Mestproblematiek, waar deze cijfers werden besproken, lees ik: 'Er is dus weinig mogelijkheid om verfijnd de gevolgen na te trekken.' De wetenschappers van de universiteit van Gent, waar u zelf hebt gestudeerd, stellen 'dat voorzichtigheid geboden is bij het trekken van conclusies'. De wetenschappelijke delegatie in de stuurgroep pleit er dan ook voor om dit nauwkeurig te bekijken en waarschuwt voor voorbarige conclusies. Voor u, mevrouw Dua, was het blijkbaar eenvoudig om deze conclusies te trekken tegen het advies van de wetenschappers in.

Mijn tweede vraag aan de minister is dan ook of de verschillen die mevrouw Dua noemt, significant verschillend zijn en of de resultaten bruikbaar zijn om conclusies te trekken zoals mevrouw Dua doet.

Vorig jaar hebben we een natte augustusmaand gehad waardoor de uitrijregeling voor korte tijd werd verlengd. Daarna hebben we een redelijk warm en droog najaar gehad. Sinds het moment van de staalname hebben de ingezaaide groenbemesters nog heel wat stikstof kunnen opnemen zodat de uitspoeling ongetwijfeld nog een stuk lager zal zijn dan hier wordt voorgesteld. Dit wordt bovendien bevestigd door de Bodemkundige Dienst van België.

Ik ben het ook niet eens met de stelling dat de nitraatstikstofnorm van 90 kilogram aan de hoge kant zou zijn. Zeker voor de vergelijking die hier werd gemaakt, moeten we er rekening mee houden dat de uitrijregeling voornamelijk werd verlengd voor de oogst van wintertarwe. Wintertarwe staat op veeleer zware grond waarvoor deze norm veeleer laag ligt.

Los van de vergelijking die mevrouw Dua probeert te maken, ben ik het ermee eens dat de gemeten waarden aan de hoge kant zijn. Het verontrust me dat de waarden niet overal even goed zijn. Het is dan ook goed dat de minister al meermaals heeft beloofd te

zullen werken aan een striktere opvolging en handhaving van de waterkwaliteit.

De normen die vandaag in het decreet staan, staan daar al jaren in. Minister Peeters is de eerste minister die heeft verklaard deze norm ook te zullen gebruiken voor de handhaving van het mestbeleid. Ik vrees dat mevrouw Dua in haar beleid te veel de nadruk heeft gelegd op het afbouwen van de veestapel en te weinig op het bereiken van de resultaten in functie van de waterkwaliteit. Ik wil de minister dan ook vragen om zijn beleid in functie van de waterkwaliteit verder uit te bouwen, de landbouwers te confronteren met de meetresultaten, hen te sensibiliseren en hen verder te helpen met het correcte gebruik van meststoffen.

Tot slot wil ik benadrukken dat Vlaanderen de strengste uitrijregeling heeft van alle ons omringende landen. Ook inzake de handhaving van de uitrijregeling heeft de minister al maatregelen aangekondigd.

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, het is niet de eerste keer dat resultaten over minerale nitraatresiduwaarden worden bekendgemaakt. Ik heb het rapport van de Mestbank nog niet kunnen inkijken maar uit vorige voortgangsrapporten van de Mestbank bleek dat er massale overschrijdingen waren vastgesteld van de 90-kilogramnorm, niet alleen in niet-kwetsbare gebieden maar ook in kwetsbare gebieden, en zelfs in gebieden die onder de zogenaamde groep Water vallen waar vergoedingen worden toegekend om boeren te belonen voor het bereiken van een beter milieuresultaat. Dat beter resultaat kon, althans op basis van die nitraatresidumetingen, niet worden vastgesteld. Dat moet ons doen nadenken over de doeltreffendheid van de beheersvergoedingen in die gebieden.

Ik deel de bekommernis van mevrouw Dua als inderdaad blijkt dat er nog steeds geen positieve kentering merkbaar is. De minerale nitraatresidumetingen leiden nog altijd tot een massale overschrijding van de 90-kilogramnorm. Dat is des te zorgwekkender aangezien we weten dat die norm veel te soepel is. Er is destijds een doorgedreven wetenschappelijk onderzoek gebeurd, met de medewerking van de universiteiten van Gent en Leuven en van de Bodemkundige Dienst van België. Dit onderzoek heeft geleid tot de N-eco²-studie waarin de normen werden bepaald die zouden corresponderen met het bereiken van de

doelstelling van 50 milligram nitraat per liter, uit de nitraatrichtlijn. Daar is een soort verdunningsfactor op toegepast waarbij enkel werd gezocht naar nitraatresidunormen die corresponderen met het bereiken van 50 milligram per liter in oppervlaktewater en niet in grondwater. Men heeft de waarden dus met twee vermenigvuldigd omdat men ervan uitging dat wat uitspoelde uit de wortelzone tweemaal wordt verdund vooraleer het in het oppervlaktewater terecht komt. Op die manier weten we ook dat de norm van 90 kilogram niet zal leiden tot het bereiken van de doelstelling van 50 milligram per liter in grondwater. Met andere woorden, zelfs als de 90-kilogramnorm zou worden gehaald, zou dat nog leiden tot massale overschrijdingen van de drinkwaternorm in grondwater.

Het is de decreetgever die destijds heeft bepaald dat die norm tijdelijk zou worden ingevoerd, tot eind 2002, wetende dat die norm niet correct is en niet voor alle gewastypes zal corresponderen met het halen van de waterkwaliteitsdoelstellingen. Vanaf 1 januari 2003 moest er een nieuwe norm liggen die gedifferentieerd is naar gewastype, bodemtextuur en dergelijke meer, en die correspondeert met het halen van de waterkwaliteitsdoelstellingen in oppervlaktewater en grondwater. Die aanpassing is er echter nooit gekomen. Met het verzameldecreet van 22 april 2005 heeft de meerderheid wel zijn goede wil getoond en de 90-kilogramnorm nog voor een jaar verlengd met de duidelijke aanmaning aan de Vlaamse Regering dat deze vanaf 1 januari 2006 nieuwe normen moet voorleggen die gedifferentieerd zijn per gewastype en bodemtextuur. Ik betreur dat dat nog niet is gebeurd.

Het is al de tweede keer dat de Vlaamse Regering wat dit betreft achterblijft. De vorige Vlaamse Regering heeft in 2003 geen invulling gegeven aan wat de decreetgever had opgelegd, met name komen met gedifferentieerde normen. Nu opnieuw laat de Vlaamse Regering dat blijkbaar aan de kant liggen en wordt er weer geen werk gemaakt van die gedifferentieerde norm. Nu zitten we met het feit dat er zelfs geen norm is, want we hebben die via een amendement op het decreet houdende diverse bepalingen inzake leefmilieu en landbouw verlengd tot eind 2005 met de duidelijke boodschap aan de Vlaamse Regering dat er wetenschappelijk onderzoek is en dat ze moet proberen tegen januari 2006 nieuwe normen uit te vaardigen die wel in overeenstemming zijn met de waterkwaliteitsdoelstellingen die we van Europa moeten halen voor het oppervlaktewater en grondwater.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, geachte leden, er is gevraagd welke conclusies ik trek uit de resultaten van deze meetcampagne. Mevrouw Rombouts heeft al gezegd dat het uitgangspunt voor de nitraatrichtlijn de waterkwaliteit is. Daar moet alles op worden gezet. Het is een open deur instappen te zeggen dat inzake nitraatconcentratie in grond- en oppervlaktewater nog een hele weg moet worden afgelegd. De bepaling van het nitraatresidu is een noodzakelijk instrument om in probleemgebieden na te gaan waar de problemen vandaan komen en hoe we ze kunnen oplossen. Mijnheer Martens, u verwijst naar de N-eco²-studie. Die stelt verschillende nitraatresidunormen voor zandige en niet-zandige bodems voor.

Ik kom even tot de resultaten en wil er enkele andere resultaten aan toevoegen, mevrouw Dua, die u niet vermeldt. Ik heb in probleemgebieden in niet-kwetsbare zones 508 bijkomende stalen laten nemen, waarvan u de resultaten kent. Het voorbije jaar zijn er ook – en daar maakt u geen melding van – 7684 stalen genomen in het kader van de nitraatresiduanalyses beheersovereenkomsten water. Conclusie daarvan is dat er goed nieuws is en dat er slecht nieuws is. Ik geef u dit mee om het plaatje volledig te maken. Het goede nieuws is dat er van de 7684 stalen genomen in het kader van de beheersovereenkomsten water 85 percent onder de 90 kilogram nitraatresidu zitten. Vanaf 2001 is er een evolutie waaruit blijkt dat landbouwers zich gelukkig steeds meer bewust zijn van en bezig zijn met oordeelkundige bemesting. In 2001 bedroeg het percentage onder de 90 kilogram 68 percent, in 2002 bedroeg het 78 percent, in 2003 bedroeg het 69 percent, in 2004 bedroeg het 72 percent en nu 85 percent.

Het minder goede nieuws is dat de resultaten van de analyses in het kader van de derogatie te wensen overlaten, maar zij vertonen wel een verbeterende trend de laatste drie jaar. In 2003 voldeed slechts 46 percent van de resultaten aan de norm van 90 kilogram stikstof per hectare. In 2004 was dit 57 percent en nu zitten we aan 59 percent.

De resultaten van de bijkomende staalnames in het kader van de derogatie werden op 31 januari besproken in de Stuurgroep Vlaamse Mestproblematiek. Daar werd door de wetenschappers opgemerkt dat er voorzichtigheid geboden is bij het trekken van conclusies en dat het tijdstip van de metingen een rol

speelt. De stalen werden genomen tussen 1 oktober en 21 oktober voor de derogatie en tot 28 oktober voor wat de extra staalnames betreft. De wetenschappers merkten op dat groenbemesters later meer stikstof konden opnemen en dat het nitraatresidu half november wel lager zou liggen. De wetenschappers stelden dan ook dat er bij de huidige resultaten heel wat onbekenden zijn voor die percelen, met name bemestingshoeveelheid en tijdstip, mineralisatie en organischestofgehalte in de bodem, en ze vroegen bijkomende analyse van de resultaten.

Tevens wilden ze de resultaten van de nitraatresidumetingen derogatie gekoppeld zien aan de resultaten van de metingen in gebieden met beheersovereenkomsten water, en dit uitgesplitst naargelang de teeltsoort. De resultaten zijn wat ze zijn en we moeten daar akte van nemen. Het zijn wetenschappers die deze opmerkingen hebben gemaakt. Het dossier is ernstig en delicaat genoeg om hier rekening mee te houden, zeker in gebieden met beheersovereenkomsten water waar de resultaten verbeteren.

Mevrouw Vera Dua: Dat zou er nog aan mankeren. Dat zijn juist die gebieden waaraan via beheersovereenkomsten bijkomende middelen worden gegeven om minder te bemesten.

Minister Kris Peeters: Ik heb u de resultaten van de verschillende jaren gegeven. Ze zijn nog nooit zo hoog geweest.

Er dringen zich verschillende maatregelen op. Overeenkomstig artikel 3, paragraaf 4 van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 december 2003 verliest de aanvrager het recht op algemene derogatie voor het kalenderjaar 2006. Dat zal worden toegepast.

Een tweede maatregel betreft de effectieve controle van transporten. Ik leg morgen aan de Vlaamse Regering een ontwerp van besluit voor. Daarin staat dat aan de minister van Leefmilieu de bevoegdheid wordt gegeven om in het mestafzetdocument de vermelding van het perceelnummer waarnaar de mest gaat, verplicht te stellen. Het ligt in mijn bedoeling om eerst een pilootproject op te starten. Er staat verder in dat de mogelijkheid van gekoppelde documenten bij mesttransporten moet worden afgeschaft. Op één document komen aanbieder en afnemer van dierlijke mest voor. In het besluit wordt tot slot opgenomen dat het afdelingshoofd van de Mestbank de administratieve geldboete met betrekking tot het niet tijdig bezorgen aan de Mestbank van het mestafzet-

document – de termijn bedraagt 40 dagen – en het niet-naleven van de bepalingen die vermeld staan in het mestafzetdocument, kan opleggen zodat deze maatregel in werking kan treden. Dit zijn concrete voorstellen om de controle op de transporten te realiseren.

Op dit ogenblik voeren we gesprekken met de Europese Commissie betreffende een nieuw actieprogramma. De Europese Commissie heeft gezegd dat Vlaanderen 100 percent kwetsbaar moet worden en duidelijk laten verstaan dat we niet moeten afkomen met creatieve interpretaties met betrekking tot de implementatie van de nitraatrichtlijn. Uit het actieprogramma moet duidelijk blijken dat de nitraatrichtlijn wordt toegepast. We hebben dit programma aan de Commissie overgemaakt en er wordt nu nagegaan of het beantwoordt aan de nitraatrichtlijn. De nitraatrichtlijn bevat geen bepalingen betreffende het bepalen van het nitraatresidu. De Europese Commissie stelt dat controle moet gebeuren op het bedrijfsniveau en niet per perceel, wat toch niet te controleren is. Zoals reeds gezegd, kan het bepalen van het nitraatresidu nuttige informatie verschaffen om problemen te duiden in probleemgebieden. De rapportage aan de Europese Commissie vanuit Vlaanderen zal op de correcte wijze conform de nitraatrichtlijn gebeuren.

Aangezien Vlaanderen volledig als kwetsbaar gebied wordt afgebakend, zal er een uitrijverbod zijn van 1 september tot en met 15 februari. Bovendien zal ik in mijn beleid ook zeer veel belang hechten aan de uitbouw van voldoende opslagcapaciteit, liefst 9 maanden, en op de plaats waar de dierlijke mest nodig is. Dat hebt u ook in de visietekst kunnen lezen. Voor één element voorziet de visienota in een uitzondering: de zware klei van de zeepolders.

De voorzitter: Mevrouw Dua heeft het woord.

Mevrouw Vera Dua: Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord. Ik hoop dat u de resultaten van de studie zult gebruiken om de landbouwers op de ernst van de toestand te wijzen. Er is niemand die wil dat dit dossier misloopt. Wat is echter het gevaar? Het gevaar bestaat dat de Europese Commissie zich opnieuw gaat buigen over die 90 kilogram. De heer Martens heeft gelijk dat dit een discussiepunt is. Er werd hier vroeger steeds verwezen naar Baden-Württemberg, waar 45 kilogram wordt gehanteerd. Dat zit in de logica die oorspronkelijk werd gehanteerd. Het gevaar bestaat dat de Europese Commissie opnieuw

zal eisen dat die 90 kilogram als referentienorm wordt vermindert.

Het grootste gevaar is echter dat de derogatie in vraag wordt gesteld. Het is dus jammer dat er geen betere resultaten van de bodemanalyses zijn. Iedereen die de resultaten ziet, zal zeggen dat er iets mis is met de derogatie, want de resultaten in deze zones zouden spectaculair beter moeten zijn in vergelijking met de zones waarvoor geen derogatie wordt gegeven.

Het zou een instrument moeten worden om tegen de landbouwers – niet defensief, mevrouw Rombouts – assertief te zeggen dat ze met een probleem worden geconfronteerd. Men moet echt stoppen met maïsvelden te gebruiken om mest te dumpen. Op bedrijfsniveau bekijkt men waar men de mest kwijt kan. Maïs is dan het beste gewas, want dat lijdt er niet onder. Dit moet stoppen, want anders zullen we nooit goede resultaten hebben.

Mijnheer de minister, ik hoop dat deze resultaten kunnen worden gebruikt om de landbouwers en de landbouworganisaties te responsabiliseren – waar ook ik een groot voorstander van ben – en om te illustreren dat een goede bemestingstechniek moet worden toegepast. Anders geraken we er nooit uit.

Mijnheer de minister, wanneer zult u 100 percent van Vlaanderen afbakenen als kwetsbaar gebied? Voor zover ik weet, is er geen enkele reden om daarmee te wachten.

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Mijnheer de voorzitter, ik denk inderdaad dat de resultaten zwaarwichtige gevolgen kunnen hebben voor de derogatie. Als blijkt dat in West-Vlaanderen – dat nu al grotendeels kwetsbaar gebied is, maar waar een derogatie wordt verstrekt – noch de grondwaterkwaliteitsnormen, noch de oppervlaktekwaliteitsnormen, noch de nitraatresidunormen worden gehaald, vrees ik dat het een moeilijk te verdedigen dossier wordt om in de kwetsbare gebieden de derogatie te verkrijgen die we daar nu al toepassen.

Mijnheer de minister, ik ben verheugd te horen dat u een algemeen uitrijverbod zult invoeren vanaf 1 september. Ik denk dat dat een zeer belangrijk signaal is. Uitzonderingen zijn enkel mogelijk op de zware kleigronden. Dat zal leiden tot een algemene ver-

strenging van het uitrijverbod en zal milieuresultaten opleveren.

Ik ben ook verheugd te horen dat in het kader van de beheersovereenkomsten water een positieve trend merkbaar is en die gebieden zich in positieve zin onderscheiden van andere gebieden. Dat wil zeggen dat een belonend beleid wel degelijk kan werken, voor zover de landbouwers in die gebieden – die zelf de nitraatresidunormen laten meten – niet enkel de positieve resultaten overmaken aan de Mestbank, omdat ze weten dat ze met slechte resultaten hun geld niet krijgen. Ik hoop dat het resultaat, dat 85 percent van de metingen onder de norm van 90 kilogram per hectare blijft, effectief gaat over 85 percent van de bemonsterde en bemeten percelen en niet over 85 percent van de metingen die werden overgemaakt aan de Mestbank.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Eloi Glorieux tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de versnelde afbouw van de meest luidruchtige vliegtuigen

De voorzitter: De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, gisteren heeft de federale minister strengere geluidsnormen op het werk ingevoerd. Daarmee wordt nogmaals aangetoond dat lawaaihinder een negatieve impact op de gezondheid kan hebben.

Mijnheer de minister, in uw antwoord op mijn actuele vraag van 19 oktober 2005 somde u enkele maatregelen op om de geluidsoverlast van het luchtvaartverkeer van Zaventem in te perken. U beklemtoonde dat over die maatregelen een consensus bestond.

Een van de maatregelen bestond erin om in de periode voor de herstructurering van DHL – gepland voor september 2008 – de meest luidruchtige toestellen uit de vaart te nemen. U stelde dat het maximale individuele quotum tijdens de nacht zou worden teruggebracht tot 8 Quota Count. Vandaag lees ik in de krant dat de heer Touwaide, de Franstalige ombudsman van de luchthaven, zijn jaarrapport heeft voorgesteld, waarin vijf denksporen naar voren

worden geschoven om tegemoet te komen aan de problematiek van de lawaai-overlast.

Mijnheer de minister, een eerste maatregel is het beperken van de geluidshinder, wat perfect aansluit bij uw doelstelling om de individuele quota terug te brengen tot 8 QC. In De Standaard van vandaag staat: 'De heer Touwaide stelt dat de geluidsquota van de toestellen zowel 's nachts als overdag moeten zakken. De grote types, MD-11 en Airbus 300 – bekend uit het DHL-dossier – moeten 's nachts verboden worden, net als de Airbus A330, de A340 en de Boeing 767.' Daarmee zit de heer Touwaide op hetzelfde spoor als u.

Mijnheer de minister, in de milieuvergunning die u hebt afgeleverd aan BIAC voor een periode van 20 jaar staat dat BIAC voor 1 oktober een studie moest laten uitvoeren over de haalbaarheid van een versnelde afbouw van het aantal bewegingen met een geluidshoeveelheid van 8 tot 12 QC, dus de meest luidruchtige toestellen.

BIAC heeft een studie laten uitvoeren. Wat is de conclusie? BIAC concludeert dat de afbouw van lawaai-erige toestellen van meer dan 8 QC economisch niet haalbaar is. Volgens BIAC zou de economische rentabiliteit in het gedrang komen.

Ik vind dat een heel eigenaardige stelling. Enkele weken geleden las ik in de krant dat BIAC het voorbije jaar een winst heeft geboekt van 161,3 miljoen euro, wat 18,7 percent meer is dan het jaar voordien. Een bedrijf dat 6,5 miljard Belgische frank winst boekt, stelt nu – na alle ellende die we met de geluidsoverlast hebben meegemaakt – dat een afbouw naar minder luidruchtige toestellen economisch niet haalbaar is.

Daarmee is BIAC niet aan zijn proefstuk. Ook in het verleden werd, met dezelfde argumenten, geweigerd om een proefdraaihal te bouwen, hoewel dat in de milieuvergunning was opgenomen. Nu acht BIAC het, ondanks een monsterwinst, economisch niet haalbaar om de opgelegde omschakeling naar minder luidruchtige toestellen te realiseren.

Mijnheer de minister, in De Tijd stond dat BIAC ook bij andere onderdelen van uw stappenplan vraagtekens plaatst. De discussie beperkt zich dus niet tot de maatregel om over te schakelen op minder luidruchtige toestellen.

Mijnheer de minister, hoe reageert u op de beweringen van BIAC, dat de overschakeling naar minder luidruchtige toestellen economisch niet haalbaar is? Betekent dat dat de omschakeling van de baan is?

Bij welke onderdelen van het stappenplan dat u bij de aflevering van de milieuvergunning aankondigde, werden door BIAC vraagtekens geplaatst? In oktober zei u dat er over het stappenplan consensus bestond. Nu blijkt BIAC daar plots op terug te komen. Welke impact heeft het voorbehoud dat BIAC bij het stappenplan maakt? Hypothekeert de weigering van BIAC om naar minder luidruchtige toestellen over te schakelen de afgeleverde milieuvergunning? Komt het evenwicht tussen economie en ecologie, waarmee de milieuvergunning destijds werd geadverteerd, in gevaar?

Mijnheer de minister, zult u voet bij stuk houden en de beslissing, waarover consensus bleek te bestaan, opleggen aan BIAC? Wanneer zullen we de omschakeling naar toestellen met een QC lager dan 8 meemaken of wordt dat gehypothekeerd door de uitspraken van BIAC?

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, collega's, ik denk dat de visie van de exploitant iets genuanceerder is. In de studie, uitgevoerd in opdracht van BIAC in het kader van de milieuvergunning, wordt onderzocht wat de haalbaarheid is van de afbouw van de maximale geluidshoeveelheid per nachtbeving van QC 12 naar QC 8. Uit de studie blijkt dat een volledige afbouw van het aantal bewegingen met een QC groter dan 8 economisch onhaalbaar is.

Dat zou, volgens de studie, betekenen dat DHL geen nachtvluchten meer kan uitvoeren met een belangrijk deel van haar beschikbare vloot. De mogelijkheden voor vlootvernieuwing zijn volgens de studie niet aanwezig.

Daarnaast bestaat er een relatief klein aantal nachtelijke cargobewegingen met volvrachttoestellen. Die kunnen binnen de QC 12-beperking enkel nog landen. Een verdere verlaging naar QC 8 zou betekenen dat deze toestellen hun rotaties op Brussel niet meer optimaal kunnen uitvoeren, waardoor deze maatschappijen waarschijnlijk Brussel zullen verlaten. Wel kunnen beperkingen worden opgelegd aan het aantal bewegingen tijdens de nacht van vliegtuigen met een QC tussen 8 en 12. Mijnheer Glorieux, de studie moet dus wat genuanceerder bekeken worden.

De milieuvergunning legt aan BIAC een aantal beperkingen op inzake nachtlawaai. De maximale QC per beweging 's nachts is 12. De totale geluidshoeveelheid van vertrekkende vliegtuigen tijdens de zomer, tussen 23 en 6 uur, bedraagt maximum 49.000. De totale geluidshoeveelheid van vertrekkende vliegtuigen tijdens de winter, tussen 23 en 6 uur, bedraagt maximum 35.000. Het maximum aantal nachtbevingen bedraagt 25.000 per jaar. Dat zijn dus de voorwaarden die op dit moment van kracht zijn. De exploitant dient de voorwaarden van de milieuvergunning te respecteren.

De studie die werd opgelegd in de milieuvergunning, heeft de bedoeling te onderzoeken wat de haalbaarheid is van een verdere verstrenging van de milieuvergunningsvoorwaarden. Op basis van de resultaten kunnen – als de procedures en regels voor het opleggen van exploitatiebeperkingen, vastgelegd in de EU-richtlijn 202/30/EG, worden gevolgd – de voorwaarden uit de milieuvergunning in de toekomst worden aangepast.

Het voordeel van de studie is dat ze een volledig beeld geeft van de maatregelen die nodig zijn om zowel de leefbaarheid voor de omwonenden als de leefbaarheid van de luchthaven te verzekeren. Wat mij betreft, is deze studie geen element om de consensus te doorbreken of die op een andere manier te benaderen.

Mijnheer Glorieux, al voor 2008 zal de maximale geluidshoeveelheid 's nachts worden beperkt tot QC 8. Hierbij geldt voor 20 percent van de bewegingen wel nog een uitzondering, namelijk een maximum van QC 12. Vanaf 2008 wordt een maximale QC van 8 opgelegd, waarbij nog slechts voor 2500 bewegingen, waarvan 2100 vertrekkende, een uitzondering zal gelden van QC 12. Tevens zal dan ook de QC tussen 6 en 7 uur worden beperkt tot QC 12.

Mijnheer Glorieux, het gaat effectief om een consensusvoorstel, wat betekent – wat mij betreft – dat het zal worden gerealiseerd. Wat de omschakeling betreft naar toestellen met een QC kleiner dan 8, is uw vraag niet helemaal duidelijk. Het zou niet realistisch zijn dat alle toestellen op elk moment van de dag een QC kleiner dan 8 moeten hebben. Het QC hangt immers niet alleen af van bijvoorbeeld het al dan niet gebruiken van moderne motoren. De geluidsproductie hangt ook zeer sterk af van de grootte van het vliegtuig. Op dit moment zijn er geen grote intercontinentale vliegtuigen met een QC lager dan 8.

De voorzitter: De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux: Mijnheer de minister, als ik u goed begrijp, vindt u de BIAC-studie geen element om de consensus te doorbreken. Ik ga er dan ook van uit dat een omschakeling naar minder luidruchtige toestellen effectief zal plaatsvinden. U stelt ook dat de visie uit die studie iets genuanceerder is wanneer wordt gesteld dat een volledige afbouw onhaalbaar is omdat DHL geen nachtvluchten meer zou kunnen uitvoeren met veel van haar huidige toestellen. Dat is nu net de bedoeling. Het is de bedoeling dat DHL zou omschakelen naar minder luidruchtige toestellen. DHL moet zich aanpassen aan de nieuwe normen. Als DHL per se nachtvluchten wil uitvoeren binnen dichtbevolkt gebied, dan moeten ze dat met minder luidruchtige toestellen doen.

Er is al eerder verwezen naar de geloofwaardigheid en de wetenschappelijke methodologie van wetenschappelijke studies. Als men aan de gilde van beenhouwers zou vragen om een studie te laten verrichten naar de gezondheidseffecten van vegetarische voeding, dan zou dat misschien niet helemaal onbevooroordeeld gebeuren. Als men aan BIAC vraagt om een studie te laten verrichten naar de economische haalbaarheid van de afbouw van luidruchtige toestellen, dan gebeurt dat misschien ook niet helemaal onbevooroordeeld.

Ik denk dat er nog maatregelen moeten worden genomen opdat het stappenplan effectief tot resultaten zou leiden. Als de afbouw van luidruchtige toestellen in het gedrang komt, zoals wordt gesuggereerd door BIAC, dan blijven er niet veel andere mogelijkheden over. Op dat moment zal het taboe over een begrenzing van het aantal vluchtbewegingen niet langer overeind blijven.

Minister Kris Peeters: Mijnheer Glorieux, u onderschat de gilde van beenhouwers, maar het is uw uitspraak, niet de mijne.

Verder meen ik dat u een te korte bocht neemt wanneer u deze studie duidt als een studie die de belangen van BIAC optimaal heeft verdedigd maar niet de nodige onafhankelijkheid waarborgt. Voor die onafhankelijkheid is gezorgd. Daartoe zijn extra controles gebeurd door onafhankelijke deskundigen, ook vanuit de administratie. Het is evident dat de know-how van BIAC is gebruikt voor deze studie. Ik zou voorzichtig zijn met de stelling dat deze studie partijdig en niet voldoende objectief zou zijn.

De heer Eloi Glorieux: U hebt gelijk. Ik heb de studie zelf niet gelezen, maar wel de commentaren op de studie. Ik wil dan ook mijn pijlen niet richten naar diegenen die de studie hebben verricht maar wel naar de opdrachtgever.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Hilde Eeckhout tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, en tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de afschaffing van de visverloven in het kader van de administratieve vereenvoudiging van de sportvisserij

De voorzitter: Mevrouw Eeckhout heeft het woord.

Mevrouw Hilde Eeckhout: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, in 2001 visten ongeveer 70.000 vissers in de Vlaamse openbare wateren. Die vissers zijn verplicht om een visverlof aan te kopen. Er zijn drie soorten visverloven. Er is een visverlof voor de jeugd tot 14 jaar, dat 3,72 euro kost. Het meest verkochte visverlof kost 11,16 euro en geldt voor iedereen die met maximum twee hengels vist. Tot slot zijn er de grote visverloven, die 46 euro kosten.

Vissers moeten jaarlijks een visverlof kopen bij De Post. Ze worden daarop gecontroleerd door een visserijwachter. Het geld van die visverloven komt terecht in het Visserijfonds dat volgens een wet van 1954 werd ingesteld 'ter bepoting van de waterlopen waarop deze wet van toepassing is, ter verscherping van het toezicht, tot steun aan de strijd tegen verontreiniging en tot verbetering van de visserij in het algemeen'. Die inkomsten zouden in 2001 ongeveer 1 miljoen euro bedragen.

Mijnheer de minister, kunt u een toelichting geven bij de rol van de Vlaamse overheid in de sportvisserij, en in de overeenkomst met De Post? Heeft de overheid een inbreng in het Visserijfonds? Hoe wordt de controle op de visverloven georganiseerd?

Kunt u een toelichting geven bij de opbrengsten en het kostenplaatje van de visverloven en de kosten van het Visserijfonds? Is het mogelijk om in het kader van de administratieve vereenvoudiging de afschaffing van deze visverloven te onderzoeken?

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mevrouw Eeckhout, wat betreft uw eerste vraag zou ik willen verwijzen naar de tekst van mijn antwoord, die ik u straks zal bezorgen. Het betreft onder meer een overzicht van de basiswetgeving.

Wat uw vraag over het financiële plaatje en de kosten betreft, bedroegen de inkomsten van het Visserijfonds 821.223 euro in 2005. Deze inkomsten komen bijna volledig voort uit de verkoop van visverloven en worden volledig 'teruggeploegd' in de sector.

De administratieve kost voor het uitreiken van de visverloven wordt in 2006 door De Post per afgeleverd visverlof bepaald op 2 euro als bijdrage in de administratieve kosten en op 0,75 euro als taks voor financiële verrichtingen. Deze administratieve kost wordt supplementair betaald door de individuele hengelaar aan het loket.

Op jaarbasis worden ongeveer 5000 visverloven gecontroleerd door boswachters van de afdeling Bos en Groen. Traditioneel worden zij als de belangrijkste groep controleurs van de hengelaars beschouwd. Niet alleen het bezit van het visverlof wordt gecontroleerd, er wordt ook toegezien op de naleving van andere zaken zoals het respecteren van de bepalingen inzake het gebruik van vistuigen, gesloten periodes, plaatsen waar het vissen niet toegelaten is, minimummaten, verbod op vervoer van levende vis, beschermde soorten, enzovoort. Het is moeilijk om bij de berekening van de kosten de specifieke handeling van controle van het visverlof te scheiden van de algemene inspanningen voor de handhaving van de visserij.

De kosten van het Visserijfonds stemmen overeen met de opbrengsten. Maar misschien heb ik deze vraag niet correct begrepen.

Uw vraag naar administratieve vereenvoudiging is een pertinente vraag. De opbrengst van de visverloven wordt gebruikt voor de verbetering van de omstandigheden van de visserij in de openbare wateren, zoals ook in de wetgeving is vastgelegd. In de praktijk gaat het over de aanleg van vistrappen, vispaaiplaatsen, kleinschalige infrastructuur om het hengelen mogelijk te maken. De afschaffing van het systeem van visverloven lijkt me dan ook niet wenselijk. Bij een afschaffing van het visverlof moet rekening worden gehouden met een toename

van overbevissing, stroperijen en onethisch gedrag. Dit neemt natuurlijk niet weg dat de vraag naar een administratieve vereenvoudiging van het visverlof terecht is. Ik wil daar dan ook aan tegemoetkomen.

Gezien de toenemende populariteit van het internet wordt op mijn vraag onderzocht of en volgens welke modaliteiten het visverlof, mits betaling, bijvoorbeeld via internet ter beschikking kan worden gesteld. Voor een aanzienlijk percentage van de hengelaars zal dit reeds een administratieve vereenvoudiging opleveren en hen de jaarlijkse rit naar het postkantoor besparen. In de toekomst zal het percentage internetgebruikers nog toenemen en zal een steeds groter deel van de hengelaars gebruik kunnen maken van een digitaal loket voor de aanschaf van het visverlof. Ook voor de vissers die niet over internet beschikken, moet een administratieve vereenvoudiging mogelijk zijn. Ook dat wordt door mijn administratie onderzocht.

De voorzitter: Mevrouw Eeckhout heeft het woord.

Mevrouw Hilde Eeckhout: Mijnheer de minister, ik heb uw antwoord niet helemaal begrepen. De visverloven zouden ongeveer 800.000 euro opbrengen. De overheid zou geen vergoeding betalen aan De Post, de individuele hengelaar betaalt die zelf. De kosten voor controle zitten vervat in de algemene kosten, zodat het niet mogelijk is de controlekosten vast te stellen. Als er minder opdrachten moeten worden uitgevoerd, dan liggen die kosten toch lager?

U zegt dat de kosten van het Visserijfonds worden doorgestort, maar wat doet dat fonds nu precies? Wat is de personeelskost van het fonds? Is het zinvol infrastructuurwerken te financieren met de verkoop van visverloven van 11 euro?

Minister Kris Peeters: Daar heb ik uw vraag mogelijk verkeerd begrepen. U informeert dus naar de werkingskosten van het Visserijfonds. Ik zal die onderzoeken.

Mevrouw Hilde Eeckhout: Tot slot ben ik tevreden dat u bereid bent om na te gaan of hier een administratieve vereenvoudiging mogelijk is.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Bart Martens tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over huishoudelijke afvalinzameling

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de gemeenten zijn bevoegd voor alle huishoudelijke afvalstoffen die ontstaan op hun grondgebied. Het Afvalstoffendecreet preciseert deze bevoegdheid door te stellen dat elke gemeente, al dan niet in samenwerking met andere gemeenten, er zorg voor moet dragen dat huishoudelijke afvalstoffen maximaal worden voorkomen of hergebruikt, op regelmatige tijdstippen worden opgehaald of op andere wijzen worden ingezameld en verwerkt.

Nu blijkt dat de OVAM zich zorgen maakt omdat bepaalde gemeenten hun verantwoordelijkheid in dezen niet nakomen. Het probleem dat de OVAM aanklaagt, gaat meer specifiek over het feit dat gemeenten oogluikend toestaan dat privé-ophalers ongesorteerd huishoudelijk afval inzamelen, bijvoorbeeld aan appartementsgebouwen. Uiteraard gaat dit in tegen ons afvalbeleid dat de afvalbeheershiërarchie hoog in het vaandel draagt en stelt dat voorkomen en hergebruiken van afval en vervolgens recycleren en verwerken maximaal moet worden gestimuleerd. Het is ook niet eerlijk ten opzichte van de gemeenten die wel hun volle verantwoordelijkheid opnemen om alle huishoudelijk afval correct in te zamelen. Het is me zelfs ter ore gekomen dat sommige gemeenten aanmoedigen dat privé-ophalers ook bij particulieren huishoudelijk afval inzamelen. Ik heb er weet van dat de gemeente Tessenderlo een gemeentelijk reglement heeft uitgevaardigd waarin burgers die een beroep doen op een privé-ophaler, een korting krijgen op de huisvuilbelasting.

In principe is het de gemeenteraad die in details alle regels vastlegt omtrent inzameling en verwerking van het huishoudelijk afval. Dat impliceert dat niemand zonder toestemming van de gemeente huishoudelijk afval mag inzamelen. Wil een privé-bedrijf huishoudelijk afval afkomstig van appartementsgebouwen inzamelen, moet het dus een akkoord afsluiten met de gemeente, waarin ook opgenomen wordt dat de scheidingsregels die de gemeente hanteert, zullen worden nageleefd. Ook in het VLAREA, het uitvoeringsbesluit op het Afvalstoffendecreet, worden sorteer- en scheidingsregels opgelegd voor verschillende

types huisvuilfracties en het verplicht selectief inzamelen van bepaalde afvalfracties.

Mijnheer de minister, hebt u weet van praktijken waarbij de sorteerverplichtingen overboord gegooid worden door privé-ophalers van huishoudelijk afval? In welke gemeenten doet zich dat voor en over hoeveel gemeenten gaat het? Wordt er opgetreden tegen deze praktijken? Hebt u maatregelen in petto om een einde te stellen aan praktijken van ongesorteerde afvalinzameling door privé-ophalers?

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, geachte leden, mijnheer Martens, bij de invoering van Diftar op basis van gewichtsregistratie voor de inzameling van huishoudelijk restafval blijkt dat in sommige gemeenten tot 10 percent van de burgers weigert de voorgeschreven containers te gebruiken om hun restafval aan te bieden. Nochtans produceert elke inwoner huisvuil, hoe goed die ook preventief handelt en sorteert. Burgers die hun restafval niet aanbieden via de gemeentelijke inzamelkanalen, doen in vele gevallen aan ontwijkgedrag via sluikestorten, afvaltoerisme naar buurgemeenten enzovoort.

Het inzamelen van huishoudelijk afval hoort niet tot de taken van een privé-operator, zeker niet indien deze hiervoor niet over de expliciete toelating van de gemeente beschikt. U verwees zelf naar Tessenderlo. De OVAM heeft momenteel echter geen zicht op het aantal gemeenten dat verzaakt aan de gemeentelijke zorgplicht en de wettelijke sorteerverplichtingen. Ik beschik dus nu niet over een overzicht van die gemeenten.

De OVAM heeft reeds een schrijven gericht aan VVSG-Interafval omtrent deze problematiek, met de vraag de gemeenten te wijzen op hun zorgplicht en ze aan te sporen in de gemeentelijke politiereglementen duidelijker te bepalen dat huishoudelijke afvalstoffen via de voorziene gemeentelijke inzamelkanalen en conform de sorteeregels moeten worden ingezameld. Indien verder blijkt dat gemeenten hun gemeentelijke zorgplicht niet naar behoren uitvoeren nadat ze er uitdrukkelijk op gewezen zijn, zullen passende maatregelen getroffen worden tegen deze gemeenten. Dat engagement wil ik nemen. Ik denk bijvoorbeeld aan het inhouden van subsidies in het kader van het subsidiebesluit of de samenwerkingsovereenkomst en het vragen tot schorsing en vernietiging van hun politiereglement.

Ik heb de OVAM opdracht gegeven om samen met de betrokken actoren, VVSG-Interafval en FEBEM, deze problematiek op te lossen en een duidelijke rolverdeling tussen de gemeenten en de privé-operatoren uit te werken met betrekking tot de inzameling van huishoudelijke en hiermee vergelijkbare bedrijfsafvalstoffen. Dit zal verder verduidelijkt worden in het nieuwe Uitvoeringsplan Huishoudelijke Afvalstoffen.

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw bevredigend antwoord. Het verontrust me wel dat 10 percent van de burgers blijkbaar niet mee wil doen met het Diftar-systeem. Dat zou de mooie resultaten die we bereiken op het vlak van het selectief inzamelen en recycleren van afval en waarmee we in Europa hoge ogen gooien, kunnen doen afbrokkelen. Dat zou zeer spijtig zijn.

Ik heb begrepen dat er via VVSG-Interafval een schrijven zal worden gericht aan de gemeenten om hen op hun zorgplicht te wijzen. Gemeenten die hun plicht niet nakomen, mogen passende maatregelen verwachten zoals het intrekken van subsidies en dergelijke. Ik denk dat er ook een controle zou kunnen komen op de privé-ophalers zelf. Ook al hebben ze geen contract met de gemeenten en schenden ze wat dat betreft het Afvalstoffendecreet, ze zijn nog altijd gebonden aan de scheidings- en sorteeregels van het VLAREA. Er moeten niet alleen passende maatregelen getroffen worden tegen gemeentebesturen die dergelijke praktijken toelaten, maar ook ten aanzien van privé-ophalers die ongesorteerd afval meenemen en het VLAREA schenden.

Minister Kris Peeters: Ik zal deze suggestie meenemen en nagaan welke maatregelen we daartoe kunnen nemen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Rudi Daems tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de ontwikkeling van een logistiek centrum in Willebroek naast en mogelijk op een bestaand asbeststort in het licht van nieuwe onderzoeksgegevens

De voorzitter: Deze vraag is op 9 februari reeds gesteld door de heer Daems. Omdat er nieuwe gegevens werden aangebracht, hebben we de minister een week de tijd gegend om deze gegevens na te trekken.

De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Mijnheer de voorzitter, ik zal mijn vraag niet meer herhalen. We hebben allemaal in de kranten kunnen lezen dat vorige dinsdag de minister ter plekke is geweest. Al heeft hij het niet zo expliciet gecommuniceerd, hij heeft toch wel impliciet toegegeven dat hij het probleem erkent naar aanleiding van de meetresultaten op dat ene meetpunt van vorige week, waar meer dan 50 percent chrysotiel of wit asbest is gevonden. In de kranten staat dat het gaat over de verhoogde berm, maar het gaat effectief over de strook waar vooralsnog plannen voor bestaan om er een ontsluitingsweg aan te leggen voor het logistiek centrum van DHL.

Chrysotiel is gelukkig de minst schadelijke van de gevaarlijke asbestsoorten, maar er bestaat wel een consensus over dat chrysotiel of wit asbest wel degelijk zeer gevaarlijk is. Ik baseer me hiervoor onder meer op een rapport van TNO uit Nederland.

Ik wil mijn vragen van vorige week herhalen en iets toevoegen. Gezien de erkenning van de informatie die we u hebben gegeven, wil ik u vragen hoe het zit met die ontsluitingsweg. U zegt dat er een omheining zal worden geplaatst en er een extra laag aarde op zal worden gegooid. Als tijdelijke veiligheidsmaatregel is dat goed, maar als die weg er zal komen, zal er opnieuw gegraven worden en zal het probleem van het opwaaien van onder meer het wit asbest zich mogelijk opnieuw stellen. Daarom is mijn vraag nog concreter dan vorige week: bent u bereid om samen met de OVAM en met mensen ter plekke die de geschiedenis van het Eternit-stort heel goed kennen, metingen uit te voeren en de plaatsen af te spreken waar die metingen moeten gebeuren?

U hebt allicht het vrij treffend interview van vorig weekend in de krant kunnen lezen met een man die niet zelf in de Eternit-fabriek heeft gewerkt maar een

heel groot deel van zijn familie heeft verloren door mesothelioom. Die man zegt heel duidelijk in het interview: 'Achter de vestiging in Tisselt was vroeger een stort. Binnenkort komt er een logistiek centrum van een koeriersbedrijf. Met de inplanting zal er stof en vuil opdwarrelen waardoor opnieuw mensen risikerende te worden besmet.' Ik vind het belangrijk dat we bijzonder veel aandacht hebben voor wat iemand die zeer veel heeft meegemaakt, te vertellen heeft, ook gezien de gevoeligheid ter plekke. Ik kijk uit naar uw antwoord.

De voorzitter: Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Mijnheer de voorzitter, ik heb een document teruggevonden over de begroting 2002 met een stand van zaken over het thema milieu en gezondheid. Door toenmalig minister Dua werd er over het probleem Kapelle-op-den-Bos en Tisselt gezegd dat is gebleken uit de milieuvergunning en uit een oriënterend onderzoek op het bestaande stort van het bedrijf dat er geen problemen waren. Ik zou van u graag weten of het nu enkel over het sluikstort gaat en of het dus echt een nieuw probleem is, ofwel dat het oude probleem niet werd opgelost. Uit het antwoord van toenmalig minister Dua blijkt immers dat er geen problemen meer waren op het terrein. Er werd een ophooglaag van asbestcement gedetecteerd, maar in het beschrijvend bodemonderzoek werd geconcludeerd dat die geen ernstige bedreiging vormde. Ik vraag me af in hoeverre het probleem tijdens vorige legislatuur werd opgelost en of het nu enkel over het sluikstort gaat.

Ik wil ook verwijzen naar ons voorstel van resolutie in verband met de aanpak van de brownfields. Enerzijds hoop ik dat zulke terreinen kunnen worden hergebruikt maar anderzijds wil ik mijn ongerustheid uiten over wat er zal gebeuren als er op die terreinen wordt gewerkt en geboord. Moeten er geen extra maatregelen worden genomen? Asbest kan men immers niet echt saneren. Het wordt afgedekt en dan is het probleem zagezegd weg. Andere verontreinigingen kunnen wel degelijk gesaneerd worden. Gelet op onze resolutie zou het een goede zaak zijn om steeds meer brownfields te saneren en in ontwikkeling te brengen.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, ik betreur dat er is gebeurd wat ik al had aangekondigd dat er zou gebeuren, namelijk dat de dag nadien in

de krant stond dat er een bijkomend onderzoek was gebeurd en dat een plaatselijk Groen!-lid daarover een hele uitleg gaf. Dit heeft opnieuw de commotie doen toenemen, wat ik ten eerste betreur. Niet alleen wordt de expertise en de professionele aanpak van de OVAM in vraag gesteld, maar die van alle overheden daarbij.

Ik betreur het nog meer dat de test die is uitgevoerd, niets nieuws aan het licht heeft gebracht want het is een test die is uitgevoerd op de verhoogde berm waarvan ook de OVAM, toen ik bijkomende testen had gevraagd, had gezegd dat er asbestcement was aangetroffen en er geen acuut gevaar was. Het is voor mij ook verrassend te vernemen, mevrouw Van den Eynde, dat er in het verleden blijkbaar zelfs vergunningen werden afgeleverd. Ik vind het ongehoord dat er door een politieke partij zoals Groen! op deze manier in een heel delicaat dossier wordt gehandeld, een politieke partij die minstens in het verleden enige verantwoordelijkheid heeft gedragen.

Ik ben er deze week persoonlijk naartoe gegaan, ik heb de mensen van de OVAM opnieuw ter plaatse laten komen en ik heb de mensen van Eurimpro, van de NV Zeekanaal en de gemeente Willebroek aan tafel gebracht om duidelijk te maken hoe de zaak in elkaar zit.

Ik wens hier duidelijkheid te verschaffen, want dit is een thema dat erg gevoelig ligt bij de bevolking. Ik wil niet dat dit een element wordt van de gemeentepolitiek waarbij misbruik wordt gemaakt van de bezorgdheid van mensen. Daar is alles nogmaals op een rijtje gezet. Ik hoor uitspraken als 'de minister bekent schuld'. Ik had wel kunnen inschatten dat dit het gevolg zou zijn.

Er is me gevraagd of er nieuwe elementen zijn. Het antwoord daarop is neen. Om de verwarring bij de bevolking weg te nemen, is met alle partijen die rond de tafel zaten, afgesproken om een bijkomende hoeveelheid aarde aan te brengen zodat er zeker geen probleem is – alhoewel dat er nu ook niet is – zolang de aansluitingsweg niet wordt aangelegd. Als die weg wordt aangelegd, moet de verwijdering van dat deel gebeuren met de nodige zorg en via de juiste technieken. OVAM zal dit van kortbij opvolgen, alsook de hele ontwikkeling van de site. Dit als inleiding, nu wil ik verder op uw vragen in gaan.

Ik kan bevestigen dat tussen Waterwegen en Zeekanaal NV en de projectontwikkelaar een overeenkomst is afgesloten die uitgaat van de watergebonden

potenties van de site. De bedoeling is een deel van het transport via de waterweg te laten verlopen.

Inzake de ontwikkeling van industriële sites die langs de waterwegen gelegen zijn, moet een onderscheid worden gemaakt tussen terreinen die toebehoren aan en/of beheerd worden door het Vlaamse Gewest en/of aan Waterwegen en Zeekanaal NV, én terreinen die aan privé-eigenaars toebehoren. Algemeen kan worden gesteld dat minstens de helft van de langs het Zeekanaal gelegen bedrijven gebruik maakt van de waterweg.

Voorafgaand aan de ontwikkeling van de site 'De Kersdonk' werd in 2003 een 'Verkeersstudie Logistiek Complex Willebroek' uitgevoerd. Daarin is een mobiliteitsprofiel opgemaakt. In dat profiel is rekening gehouden met de verkeersproductie van zowel bijkomend personenwagenverkeer als van bijkomend vrachtwagenverkeer. Aangaande het vrachtwagenverkeer werd het aantal vrachtwagenritten naar de site geraamd op 130 per dag en van de site weg eveneens 130 per dag. De mobiliteitsproblematiek vloeit voort uit lokale beslissingen met betrekking tot de inplanting van het bedrijventerrein. Waterwegen en Zeekanaal NV neemt zijn verantwoordelijkheid in de uitvoering van de oplossing ervan. De resultaten van de verkeersstudie hebben geleid tot de beslissing voor de aanleg van de rotondes ter hoogte van de zogenaamde Tisseltbrug. De daarbij beoogde uiteindelijke toestand betekent een verbetering ten opzichte van de huidige toestand voor de verkeersafwikkeling. Inzonderheid wordt aandacht besteed aan de zwakke weggebruikers.

De initiatiefnemer heeft op zijn plannen in diverse spaarbekkens voorzien waarin het regenwater tijdelijk kan worden opgeslagen. Waterwegen en Zeekanaal NV zal tevens een afwateringsbuis plaatsen tussen deze spaarbekkens en het Zeekanaal Brussel-Schelde, zodat overtollig water langs deze buis naar het Zeekanaal kan worden afgevoerd. Voor het Zeekanaal zal dit geen bijkomende wateroverlast meebrengen. Op deze wijze kan ten gevolge van de investering zeker geen bijkomende wateroverlast in de Bosbeek ontstaan. In de bouwaanvraag zat een uitgebreide studie aangaande deze problematiek. Het beheer van de Bosbeek valt wel niet onder de bevoegdheid van Waterwegen en Zeekanaal NV, maar onder de bevoegdheid van de provincie Antwerpen.

Ter hoogte van de Kersdonk bevinden zich twee asbeststorten. Het afgewerkte en gesaneerde asbest-

stort van Eternit is gelegen op de percelen 177 A, 173 B, 174 B, 175 C en 170. Het nog in exploitatie zijnde asbeststort van Eternit is gesitueerd op de percelen 124 B en 129 C. Deze beide storten zijn duidelijk gescheiden van de omgeving door een draadomheining. Volgens de mij verstrekte gegevens vormen deze gronden geen onderdeel van het bewuste project, maar wordt het logistiek centrum naast het vroegere stortterrein ingeplant. Ter hoogte van het project is een voormalig huisvuilstort gelegen. Het betreft de percelen 165 B, 165 C en 178 A. In 2003 werd op deze gronden een oriënterend bodemonderzoek uitgevoerd. Uit de boorprofielen kan worden afgeleid dat er assen, glas, steenpuin en metalen aanwezig zijn. Ter hoogte van de verhoogde berm aan de rand van de weg is er tevens puin aanwezig bestaande uit asbestcementhoudend afval zoals buizen en platen.

Bij de aanleg van de bijkomende toegangsweg en de afwateringsbuis zullen de verontreinigingen volgens de wettelijke voorschriften worden verwijderd. Ik heb deze week dus nog overleg gevoerd met alle betrokkenen om te onderzoeken welke bijkomende maatregelen nog kunnen worden genomen om de ongerustheid van de omwonenden nog meer weg te nemen. Ik betreur die ongerustheid omdat na de eerste contacten en analyses de bevolking en de gemeentebesturen wat rustiger waren. Er is afgesproken dat rond de verhoogde berm waar het asbestcementafval teruggevonden werd, een voorlopige omheining zal worden geplaatst om te vermijden dat het terrein zou worden betreden door bijvoorbeeld kinderen.

Na het bekomen van de bouwvergunning, die moet worden afgeleverd door het college van burgemeester en schepenen, zal prioritair worden gestart met de aanleg van de ontsluitingsweg en de afwateringsbuis, zodat het asbestcementafval dat moet worden afgevoerd, ook prioritair wordt verwijderd. De rest van de verhoogde berm zal met een voldoende dikke laag grond afgedekt en omheind worden. Ik wil onderstrepen dat OVAM erg professioneel werkt. Wanneer OVAM onderzoeken uitvoert, heb ik geen enkele reden om die in vraag te stellen of eraan te twijfelen. De OVAM heeft mij bevestigd dat dit de beste saneringswijze is. Bij het volledig afgraven van de berm is er immers een groter risico op het vrijkomen van asbestvezels. Aan de aannemer zal daarom ook de opdracht worden gegeven om de graafwerken met de nodige voorzichtigheid en beschermende maatregelen uit te voeren om te vermijden dat asbestvezels zouden vrijkomen. Daarbij zal de luchtkwaliteit permanent worden gemeten.

Op alle gronden die opgenomen zijn in dit project, werden bodemonderzoeken uitgevoerd. Deze bodemonderzoeken zijn uitgevoerd door de bodemsaneringsdeskundigen MAVAV NV en VITO. Deze bodemsaneringsdeskundigen hebben nergens aanwijzingen gevonden voor de aanwezigheid van asbest, met uitzondering ter hoogte van de verhoogde berm aan de rand van de weg. Aangezien deze bodemsaneringsdeskundigen door de overheid zijn erkend en OVAM tevens aanwezig was, is er geen enkele reden om de bekomen resultaten in twijfel te trekken. Aangezien mag worden verwacht dat op het terrein bij de inplanting van het logistiek centrum grondverzet zal plaatsvinden, zullen ook de nodige monsternemingen gebeuren. Ik heb de OVAM daar nog eens extra op gewezen.

Asbest kan een risico voor de volksgezondheid vormen indien het wordt opgenomen door de mens via inademing. Kleine, vrije asbestvezels kunnen door opwaaiing in de lucht terechtkomen en op die manier in de longen. Het kan daar ziektes zoals longkanker veroorzaken. De oude stortplaats van Eternit werd in het verleden reeds volledig afgedekt met een grondlaag. Tevens werden luchtmetingen uitgevoerd waaruit bleek dat de afgedekte stortplaats geen invloed heeft op de luchtkwaliteit. Er is dus geen nadelige invloed van het oude stort op het leefmilieu dankzij de in het verleden toegepaste saneringsmethode. Tevens is de oude stortplaats volledig omheind zodat die niet betreden kan worden door derden.

Verglazing van asbestafval is zeker een goede immobilisatiemethode. Verglazing wordt gebruikt om de vrije asbestvezels afkomstig van asbestafval van sloopwerken in de bouw te verhitten op hoge temperatuur en die om te vormen tot een niet vrijevezelstructuur. De verglazing moet gebeuren in een gespecialiseerde installatie waarvan er geen in België aanwezig is. Dit is echter niet nodig voor de oude stortplaats van Eternit. In deze stortplaats is asbest immers onder de vorm van asbestcementafval aanwezig. De asbestvezels worden door het cement als het ware ingekapseld en geïmmobiliseerd. Deze techniek wordt tevens toegepast op asbestafval afkomstig van sloopwerken in de bouw. In dit cement zitten de vezels als het ware gebonden aan het cement. Bovendien is deze stortplaats dan ook nog afgedekt met een laag grond. Het is dus zeker niet te verantwoorden om het oude asbestcementafvalstort, waarvoor geen nadelige invloed op het leefmilieu wordt vastgesteld, volledig te gaan afgraven, verpulveren, transporteren, verglazen en na verglazing terug te gaan storten,

en bij al deze acties de omgeving te gaan blootstellen aan mogelijk vrije asbestvezels.

Inzake de uitvoering en betaling van bodemsaneringen is het decreet van 22 februari 1995 betreffende de bodemsanering van toepassing. Hierin wordt aangegeven dat de partij die de sanering moet uitvoeren, de zogenaamde saneringsplichtige, de exploitant/eigenaar van de grond is waar de verontreiniging totstandkwam. De sanering van de oude stortplaats is dan ook gebeurd in opdracht van Eternit.

Wat betreft de sanering van de asbestcementdraailingen van opritten loopt het beschrijvend bodemonderzoek. Indien hieruit blijkt dat deze draailingen een ernstige bedreiging vormen, zal een bodemsaneringsproject worden opgesteld. In dit bodemsaneringsproject zal, onder meer gebaseerd op een kosten-batenafweging, de zogenaamde BATNEEC-afweging, worden nagegaan wat de beste manier van verwerking van de draailingen is. Ik denk daarbij aan storten, immobilisatie, opslag, enzovoort. De saneringsvariant zal er vermoedelijk in bestaan dat de asbestcementdraailingen gestort zullen worden. Het bestaande stort van Eternit is hier een van de mogelijkheden. Als gevolg van de commotie in de buurt, wil ik echter ook andere mogelijkheden bekijken.

De voorzitter: Mijnheer de minister, ik apprecieer dat u deze week ter plaatse bent geweest om in een coördinatievergadering iedereen de juiste informatie te geven en de maatregelen toe te lichten.

De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Mijnheer de minister, ik wil over de procedure van communicatie de puntjes op de i zetten. De OVAM heeft op een bepaald moment als gevolg van de ongerustheid een ontmoeting georganiseerd. Daarin werd het project toegelicht en werd gesteld dat er geen risico's waren.

U hebt dan zelf nog die communicatie versterkt door een mededeling te verspreiden waarin stond: 'Er is geen asbest gevonden bij bodemonderzoeken op het terrein Kersdonk-Tisselt'. Over de berm, het negende meetpunt, zegt u: 'Deze bevat geen vrije asbest, maar wel asbestpuin'. Mensen die het terrein zeer goed kennen, zeggen mij echter dat dit niet klopt. Ik heb het dan niet alleen over het gemeenteraadslid van Groen!. Het onderzoek waar u naar verwijst, was geen microscopisch onderzoek van vezels, maar een grondboring waarbij visueel is vastgesteld of er

al dan niet vezels aanwezig zijn. Uit het ene kleine onderzoek dat wij daarnaast plaatsen, blijkt zeer duidelijk wel de aanwezigheid van asbestvezels.

Minister Kris Peeters: Alleen op die berm die ik vermeldde.

De heer Rudi Daems: Aan de berm en in het verlengde, waar die ontsluitingsweg zou moeten komen.

Mijnheer de minister, ongeacht alle voorzorgsmaatregelen die u terecht zult nemen, is het altijd een risico om werken uit te voeren in de buurt van een asbeststort, er vlakbij en – volgens de mensen ter plaatse – erop. Het is dus een illusie te denken dat, zelfs met de beste voorzorgsmaatregelen, tijdens die werken geen asbestvezels zullen vrijkomen. Het is dus belangrijk een debat te voeren over de vraag of het wel gerechtvaardigd is dat die ontsluiting op die plaats wordt gepland, daar er volgens heel veel mensen sprake is van de aanwezigheid van veel asbestvezels en er dus een groot probleem is.

Daarom herhaal ik mijn vraag, mijnheer de minister. Bent u bereid om samen met de OVAM, waarvan ik de deskundigheid helemaal niet wil ontkennen, en samen met de mensen die beweren dat er een probleem is, meetpunten aan te duiden? Dan kan er worden gemeten en kan er na een plaatsbezoek worden vastgesteld of er een probleem is. Ik hoef er zelfs niet bij te zijn. De mensen van Groen! hoeven er niet bij te zijn. Maar er moet ter plaatse ernstig worden onderzocht of er een probleem is.

Minister Kris Peeters: Er hebben verscheidene metingen plaatsgevonden, waarvan de conclusies zijn bekendgemaakt. U hebt een bijkomend onderzoek gedaan, los van de vraag of dat enige zin had. Het staat iedereen natuurlijk vrij om bijkomend te onderzoeken. Dat onderzoek gebeurde op de plaats waar de OVAM reeds had vastgesteld dat er sprake was van asbestcement. Ik ga niet blijven meten. De OVAM verzekert me dat, met de maatregelen die in het verleden zijn genomen en zeker met de bijkomende maatregelen en de bijkomende controle, er geen redenen zijn voor verdere metingen. Er is geen reden om mensen en besturen in het ongewisse te laten.

De heer Rudi Daems: Voor alle duidelijkheid: u zegt dat u niet bereid bent om bijkomende metingen te laten uitvoeren? Ik wil dat heel duidelijk weten, want dat vind ik toch wel belangrijk.

Minister Kris Peeters: Er hebben metingen plaatsgevonden. Er zijn bijkomende maatregelen genomen, gelet op de commotie en ongerustheid bij de bevolking. Ik heb de actiegroep ontvangen op mijn kabinet. Dit is een heel ernstige problematiek en ik reken op de OVAM om onderzoeken te verrichten waarop ik me kan baseren. Ook u zou dat trouwens moeten doen. Nadien is er onderzoek uitgevoerd op die plaatsen waarvan de OVAM ook al zei dat er asbestcement aanwezig was. U of mensen van uw partij hebben dan dingen laten rondstrooien die de mensen in de regio opnieuw ongerust maken. Dat vind ik heel erg. Waarmee zijn we dan bezig? Ik ga ervan uit dat we alles hebben gedaan wat we moesten doen. Ik ga ervan uit dat de OVAM alle controles heeft verricht die moeten gebeuren, rekening houdend met de asbestproblematiek. Het is nu aan het gemeentebestuur van Willebroek om de bouwvergunning te verlenen, waarna dit project kan plaatsvinden. Ik heb alleen aan de OVAM een bijkomende controle gevraagd van de grond en de omheining tijdens de werken.

De heer Rudi Daems: De OVAM heeft enkel visuele vaststellingen gedaan. Op basis daarvan heeft ze een conclusie geformuleerd, die u hebt meegedeeld. Ik vraag dat er een microscopisch onderzoek zou plaatsvinden op een aantal samen af te spreken plaatsen. Dat kan toch niet zo'n groot probleem zijn? Dan kunnen we samen, hoop ik, de ongerustheid wegnemen.

Minister Kris Peeters: Met alles wat ik in deze zaak heb meegemaakt, zal ik me daar niet toe laten verleiden.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
